

Raport

Agresja czy prowokacja? Analiza przekazów arabskich mediów po incydencie z rosyjskimi dronami nad Polską we wrześniu 2025 roku

Spis treści

O projekcie.....	1
Autorka publikacji.....	1
Wprowadzenie.....	3
Rozdział 1. Polska – ofiara czy aktywny uczestnik napięć między NATO a Rosją?... 5	
Rozdział 2. Wizerunek Rosji i Zachodu w arabskim dyskursie medialnym.....	8
Rozdział 3. Obecność narracji dezinformacyjnych i teorii spiskowych.....	13
Rozdział 4. Wnioski i rekomendacje.....	17
Bibliografia i źródła.....	19

O projekcie

Instytut Badań
nad Turcją

Disinformation
in MENAT

Projekt finansowany z budżetu państwa w ramach konkursu Ministra Spraw Zagranicznych RP „Dyplomacja Publiczna 2024-2025 - wymiar europejski i przeciwdziałanie dezinformacji”.

Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Autorka publikacji

Zuzanna Kowalczyk

Ekspert Instytutu Badań nad Turcją

absolwentka arabistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim, a także intensywnych kursów języka arabskiego na Amerykańskim Uniwersytecie w Kairze oraz Uniwersytecie El Manar w Tunisie. Uczestniczka ogólnopolskich konferencji naukowych poświęconych tematyce Bliskiego Wschodu. Jej zainteresowania badawcze koncentrują się na historii Bliskiego Wschodu w XIX i XX wieku, kwestiach religijnych i etnicznych, a także problematyce zmian klimatycznych i bezpieczeństwa wodnego w regionie. Stała współpracowniczka Salam Lab.

We wrześniu 2025 r. Polska ponownie znalazła się w centrum międzynarodowej uwagi po incydencie z udziałem rosyjskich dronów, które naruszyły jej przestrzeń powietrzną. Wydarzenie to, rozgrywające się w cieniu trwającej wojny w Ukrainie i narastających napięć na wschodniej flance NATO, szybko przyciągnęło uwagę światowych mediów i stało się przedmiotem licznych komentarzy politycznych. Na tym tle szczególnie interesująco prezentowały się relacje arabskich mediów, które nie ograniczały się do przekazywania faktów, lecz interpretowały incydent przez pryzmat własnych doświadczeń, interesów i uwarunkowań politycznych. Sposób, w jaki przedstawiano to wydarzenie, pozwala lepiej zrozumieć, jak w krajach Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej postrzegana jest Europa Środkowo-Wschodnia, bezpieczeństwo NATO oraz relacje między Rosją a Zachodem. Zróżnicowane przekazy – od chłodnych, rzeczowych relacji po emocjonalne komentarze i teorie spiskowe – ukazują złożoność arabskiego krajobrazu medialnego, w którym wiadomości o wydarzeniach międzynarodowych często służą nie tylko informowaniu, lecz także kształtowaniu określonych narracji politycznych i ideologicznych.

Celem raportu jest przedstawienie sposobu, w jaki arabskojęzyczne media oraz arabskie media w anglojęzyczne — relacjonowały oraz interpretowały incydent z rosyjskimi dronami nad Polską we wrześniu 2025 r. Raport obejmuje wybrane przykłady z mediów państwowych, niezależnych portali informacyjnych i mediów społecznościowych zarówno z krajów arabskich, jak i spoza nich. Uwzględniono między innymi RT Arabic i Sputnik Arabic (rządowe rosyjskie media nadające w języku arabskim) oraz Al-Quds Al-Arabi — niezależną gazetę arabską wydawaną w Londynie. Spośród mediów społecznościowych wybrano dwa główne źródła: Telegram i X (Twitter). W raporcie szczególną uwagę poświęcono dominującym narracjom, sposobom prezentowania uczestników wydarzeń oraz temu, jak w tych przekazach kształtowany był wizerunek Polski jako państwa członkowskiego NATO, ze szczególnym uwzględnieniem rosyjskiej dezinformacji oraz jej wpływu na pojawiający się przekaz.

Wprowadzenie

Jak poinformowały Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych RP¹ oraz Ministerstwo Obrony Narodowej², w nocy z 9 na 10 września 2025 r. rosyjskie drony bojowe naruszyły polską przestrzeń powietrzną. Bezzałogowce nadleciały od strony Ukrainy w czasie, gdy Rosja prowadziła zmasowany atak raketowo-dronowy na jej terytorium. Część z nich przekroczyła granicę Polski i leciała w kierunku województwa lubelskiego, co doprowadziło do natychmiastowego uruchomienia natowskiej procedury Quick Reaction Alert – systemu szybkiego reagowania na zagrożenia w przestrzeni powietrznej³. Na alarm zareagowały polskie siły powietrzne, wspierane przez jednostki sojusznicze NATO. Wśród nich były holenderskie F-35 pełniące dyżur bojowy w ramach misji Air Policing. W wyniku ich działań udało się przechwycić i zestrzelić część obiektów⁴. Jak podkreślały polskie i zachodnie media (w tym agencja Reuters⁵), był to pierwszy przypadek od początku wojny w Ukrainie, kiedy państwo NATO zestrzeliło rosyjskie drony nad własnym terytorium. Wydarzenie to natychmiast wywołało zdecydowaną reakcję władz w Warszawie, a także w strukturach Sojuszu Północnoatlantyckiego. Polska potępiła działania Rosji, uznając je za prowokację i próbę testowania odporności NATO – poinformowało Ministerstwo Spraw Zagranicznych⁶. Premier zwołał pilne posiedzenie rządu poświęcone sytuacji bezpieczeństwa, a Polska wystąpiła z wnioskiem o uruchomienie artykułu 4 Traktatu Północnoatlantyckiego⁷, który przewiduje konsultacje między państwami członkowskimi w przypadku zagrożenia któregośkolwiek z nich. Decyzja ta została poparta przez większość sojuszników, a w Warszawie podkreślano, że działania Rosji naruszają podstawowe zasady bezpieczeństwa międzynarodowego i stabilności w regionie. Już następnego dnia zebrała się Rada Północnoatlantycka, a sekretarz generalny NATO Mark Rutte zapewnił, że „Sojusz stoi

¹ Komunikat Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych RP, X (Twitter), 10 września 2025.

<https://x.com/DowOperSZ/status/1965618553194766773>

² Komunikat Ministerstwa Obrony Narodowej, 10 września 2025. <https://www.gov.pl/web/edukacja/KOMUNIKAT-MON>

³ „Akt agresji, który stworzył realne zagrożenie dla obywateli”. Komunikat wojska, Polska Agencja Prasowa, 10 września 2025.

<https://www.pap.pl/aktualnosci/akt-agresji-ktory-stworzyl-realne-zagrozenie-dla-obywateli-komunikat-wojska>

⁴ A. Charlish, L. Kelly, B. Erling, Poland downs drones in its airspace, becoming first NATO member to fire during war in Ukraine, Reuters, 10 września 2025.

<https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/poland-downs-drones-its-airspace-becoming-first-nato-member-fire-during-war-2025-09-10/>

⁵ Tamże.

⁶ Oświadczenie Rady Konsultacyjnej ds. Odporności na Dezinformację Międzynarodową przy Ministrze Spraw Zagranicznych w związku z wtargnięciem obcych dronów w przestrzeń powietrzną Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, 11 września 2025.

<https://www.gov.pl/web/dyplomacja/oswiadczenie-rady-konsultacyjnej-ds-odpornosci-na-dezinformacje-miedzynarodowa-przy-ministrze-spraw-zagranicznych-w-zwiazku-z-wtargnieciami-obcych-dronow-w-przestrzen-powietrzna-rzeczypospolitej-polskiej>

⁷ Naruszenie polskiej przestrzeni powietrznej: jest wniosek o uruchomienie art. 4 Traktatu Północnoatlantyckiego, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, 10 września 2025.

<https://www.gov.pl/web/nauka/naruszenie-polskiej-przestrzeni-powietrznej-jest-wniosek-o-uruchomienie-art-4-traktatu-polnocnoatlantyckiego>

ramię w ramię z Polską” i „będzie bronił każdego centymetra terytorium NATO”⁸.

Moskwa odrzuciła oskarżenia Warszawy, twierdząc, że rosyjskie drony „nie miały zasięgu pozwalającego na dotarcie do Polski”. Co więcej sugerowano, że incydent był „prowokacją informacyjną” i próbą zaostrzenia relacji między Rosją a NATO⁹. Wyjaśnienia te powszechnie uznano za element rosyjskiej propagandy i część szerszej kampanii działań hybrydowych, mających na celu destabilizację wschodniej flanki Sojuszu¹⁰. Z kolei eksperci Council on Foreign Relations ocenili, że naruszenie polskiej przestrzeni powietrznej mogło mieć charakter rozpoznawczy. Według ich analizy działania Rosji prawdopodobnie służyły testowaniu skuteczności systemów obrony powietrznej NATO i sprawdzeniu reakcji państw Sojuszu na incydenty o niskiej intensywności¹¹. Wrześniowe wydarzenia spotkały się z reakcją również w Brukseli. Komisja Europejska zapowiedziała przyspieszenie prac nad wspólnym systemem obrony przeciwdronowej pod nazwą European Drone Defence Initiative. Celem projektu jest stworzenie zintegrowanej sieci radarów i systemów walki elektronicznej, która ma chronić przestrzeń powietrzną państw Unii Europejskiej. Jak poinformował Reuters¹², system ma być w pełni gotowy do końca 2027 r.

Wydarzenia z września 2025 r. stały się więc momentem przełomowym dla bezpieczeństwa w regionie. Naruszenie polskiej przestrzeni powietrznej pokazało, że w erze nowoczesnych technologii i rosnącej roli dronów w działaniach wojennych granice Sojuszu Północnoatlantyckiego są bardziej narażone niż kiedykolwiek wcześniej. Incydent ten dobitnie uświadomił, że nawet niewielkie bezzałogowce mogą stać się skutecznym narzędziem destabilizacji oraz sposobem testowania gotowości i reakcji Zachodu.

⁸ Statement by NATO Secretary General Mark Rutte on the violation of Polish airspace by Russian drones, NATO, 10 września 2025.
https://www.nato.int/cps/en/natohq/opinions_237559.htm

⁹ Charlish, L. Kelly, B. Erling, tamże.

¹⁰ L. Bidochko, Propaganda's mixed response to Russia's provocation against Poland, New Eastern Europe, 22 września 2025.
<https://neweasterneurope.eu/2025/09/22/propagandas-mixed-response-to-russias-provocation-against-poland/>

¹¹ Liana Fix, E. D. Dumbacher, Russia Tests NATO With Poland Drone Breach, Council on Foreign Relations, 10 września 2025.
<https://www.cfr.org/article/russia-tests-nato-poland-drone-breach>

¹² EU Commission to propose new anti-drone system be fully operational by end-2027, Reuters, 15 września 2025.
<https://www.reuters.com/world/eu-commission-propose-new-anti-drone-system-be-fully-operational-by-end-2027-2025-10-15/>

Rozdział 1.

Polska – ofiara czy aktywny uczestnik napięć między NATO a Rosją?

W arabskich mediach wrześniowy incydent z rosyjskimi dronami nad Polską interpretowano na dwa sposoby. Z jednej strony przedstawiano Polskę jako ofiarę rosyjskiej prowokacji, z drugiej — jako aktywnego uczestnika narastających napięć między NATO a Rosją. Obie narracje rozwijały się równolegle, przechodząc od krótkich relacji agencyjnych do pogłębionych analiz, które umieszczały wydarzenie w szerszym kontekście europejskiej polityki bezpieczeństwa.

W pierwszych dniach po incydencie w arabskich mediach dominowała narracja przedstawiająca Polskę jako ofiarę rosyjskiej prowokacji i naruszenia przestrzeni powietrznej. Al Jazeera już 10 września poinformowała, że polskie siły zbrojne zestrzeliły kilka dronów, które naruszyły jej przestrzeń powietrzną, powołując się między innymi na komunikaty polskiego Ministerstwa Obrony i NATO. W relacji podkreślano, że był to pierwszy przypadek od początku wojny w Ukrainie, kiedy państwo członkowskie NATO bezpośrednio odpowiedziało ogniem na obecność rosyjskich dronów. Incydent wiązano z nasileniem rosyjskich ataków na Ukrainę, przedstawiając go jako element szerszej strategii Moskwy mającej na celu testowanie granic bezpieczeństwa NATO¹³. Dzień później, 11 września, Al Arabiya rozszerzyła relację, wyjaśniając znaczenie artykułu 4 Traktatu Północnoatlantyckiego, który Polska uruchomiła po incydencie. W materiale decyzję tę opisano jako bezprecedensowy test jedności NATO oraz sygnał ostrzegawczy dla Moskwy, że dalsze prowokacje mogą doprowadzić do eskalacji napięć. Tym samym ton przekazu przesunął się w stronę narracji, w której Polska przedstawiana była jako aktywny uczestnik i inicjator działań dyplomatycznych i wojskowych w ramach Sojuszu¹⁴. Podobny ton wybrzmiał we wpisie opublikowanym na kanale Roaa Medianews na Telegramie¹⁵ oraz w poście użytkownika @boibraheem na platformie X (Twitter)¹⁶.

¹³ Polish and NATO forces scramble to shoot down Russian drones, Al Jazeera, 10 września 2025.

<https://www.aljazeera.com/news/2025/9/10/poland-downs-drones-during-airspace-intrusion-as-russia-strikes-ukraine>

¹⁴ <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2025/09/11/-4-مادة-قصة-الناتو-ما-تستنفر-بولندا-اجواء-روسية-في-اجواء-بولندا-تستنفر-الناتو-ما-قصة-المادة-4>

¹⁵ <https://t.me/s/roaamedianews>

¹⁶ <https://x.com/boibraheem/status/1965720412144464230>

Grafika 1: „Start francuskiego myśliwca Rafale uzbrojonego w pociski powietrze–powietrze MICA z polskiej bazy lotniczej w Mińsku Mazowieckim w ramach operacji NATO Eastern Sentry. Stan gotowości lotnictwa Sojuszu Północnoatlantyckiego został podniesiony w związku z wystrzeleniem przez Rosję dronów-kamikadze w kierunku terytorium Polski”. (Roaa Medianews, Telegram, 14 września 2025 r.)

Grafika 2: „#Rosja prowokuje Polskę, wysyłając drony w pobliże jej granic, a #Polska wzywa do uruchomienia artykułu 4. Traktatu #NATO, domagając się wsparcia Sojuszu.” (@boibraheem, Twitter, 10 września 2025 r.)

Kilka dni później, 16 września, Al Jazeera opublikowała analizę, w której zaprezentowała inną interpretację wydarzeń. Cytując rosyjskich ekspertów, redakcja sugerowała, że naruszenie polskiej przestrzeni powietrznej mogło być wynikiem błędu technicznego lub celowej prowokacji mającej sprawdzić reakcję NATO. W artykule podkreślono, że Warszawa przedstawia incydent jako dowód na rosnące zagrożenie ze strony Rosji, podczas gdy Moskwa oskarża Polskę o dążenie do eskalacji napięć. Tym samym w oczach arabskich mediów Polska stała się zarówno celem prowokacji, jak i jednym z głównych aktorów rosnącego napięcia na linii Wschód–Zachód¹⁷. Podobne wątki pojawiły się w relacji Al Arabiyyi z 20 września, która podała, że Polska ogłosiła podwyższony poziom gotowości bojowej i rozmieściła dodatkowe samoloty w odpowiedzi na „rosnące ryzyko naruszeń przestrzeni powietrznej”. W materiale podkreślono, że działania Polski były skoordynowane z NATO i miały charakter wspólnej odpowiedzi Sojuszu na rosyjskie prowokacje. Polska przedstawiana była nie tylko jako kraj reagujący na zagrożenie, lecz także jako aktywny partner, współkształtujący strategię NATO wobec Rosji¹⁸. W kolejnych tygodniach arabskie media stopniowo odchodziły od relacjonowania samego incydentu, koncentrując się na jego szerszym znaczeniu geopolitycznym. 25 września Al Jazeera opublikowała analizę,

¹⁷ <https://www.aljazeera.net/politics/2025/9/16/من-أرسل-الطائرات-المسيرة-الروسية>

¹⁸ <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2025/09/20/بولندا-تدفع-بطائرات-لحماية-مجالها-الجوي-بعد-ضربات-روسية-على-أوكرانيا>

w której wydarzenia nad Polską przedstawiono jako część rosyjskiej strategii „testowania granic NATO” i sprawdzania gotowości Sojuszu do reakcji. W tym ujęciu Polska jawiła się jako punkt zapalny w relacjach Rosja–Zachód – zarazem cel rosyjskich działań hybrydowych i kluczowy partner NATO w operacjach prowadzonych na wschodniej flance Sojuszu¹⁹. Dzień później, ten sam portal poinformował o planach budowy przez Unię Europejską tzw. muru dronowego wzdłuż wschodniej granicy, przedstawiając projekt jako bezpośrednią reakcję na incydent nad Polską i rosnące poczucie zagrożenia w regionie²⁰. Kulminacją tej narracji była publikacja agencji Reuters z 1 października, opisująca rozmowy przywódców Unii Europejskiej na temat wzmocnienia wspólnej obrony powietrznej i wspomnianej wcześniej budowy tzw. muru dronowego na wschodniej granicy. W artykule podkreślono, że incydent nad Polską stał się impulsem do zacieśnienia współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa oraz zwiększenia inwestycji w nowoczesne technologie obronne²¹.

¹⁹ S. Shamim, Is Russia testing NATO with aerial incursions in Europe?, Al Jazeera, 25 września 2025.

<https://www.aljazeera.com/news/2025/9/25/is-russia-testing-nato-with-aerial-incursions-in-europe>

²⁰ R. Sullivan, EU to develop 'drone wall' amid regional airspace violations, Al Jazeera, 26 września 2025.

<https://www.aljazeera.com/news/2025/9/26/eu-plans-to-develop-drone-wall-amid-regional-airspace-violations>

²¹ <https://www.reuters.com/ar/world/3QON5EBGRJI3PNTN3IH4DYDYPRA-2025-10-01/>

Rozdział 2.

Wizerunek Rosji i Zachodu w arabskim dyskursie medialnym

W dominującym nurcie przekazu, reprezentowanym przez Al Arabiya, Al Jazeera, Sky News Arabia oraz Al Quds Al-Arabi, Rosja została przedstawiona jako podmiot odpowiedzialny za eskalację napięcia i naruszenie bezpieczeństwa NATO. Już 10 września Al Arabiya opublikowała materiał, w którym przywoływano wypowiedzi polskiego Ministra Obrony Narodowej o „rażącym naruszeniu suwerenności” i wzywano NATO do reakcji²². Jeszcze tego samego dnia Al Arabiya opublikowała kolejny materiał, w którym przedstawiono stanowiska obu stron. Warszawa oskarżała Moskwę o prowokację, natomiast rosyjskie Ministerstwo Obrony zaprzeczało tym zarzutom, twierdząc, że Polska dąży do eskalacji i próbuje znaleźć pretekst do wciągnięcia NATO w konflikt²³.

Grafika 3: “Polska oskarża Rosję o celowe naruszenie swojej przestrzeni powietrznej... Moskwa: Warszawa dąży do eskalacji konfliktu”. (Al Arabiya, 10 września 2025 r.)

Ten sam wątek poruszono we wpisie opublikowanym na kanale Roaa Medianews w serwisie Telegram²⁴.

²² Poland downs Russian drones, first time NATO member has fired in Ukraine war, Al Arabiya, 10 września 2025. <https://english.alarabiya.net/News/world/2025/09/10/poland-slams-act-of-aggression-as-airspace-violated-in-russian-attack-on-ukraine>

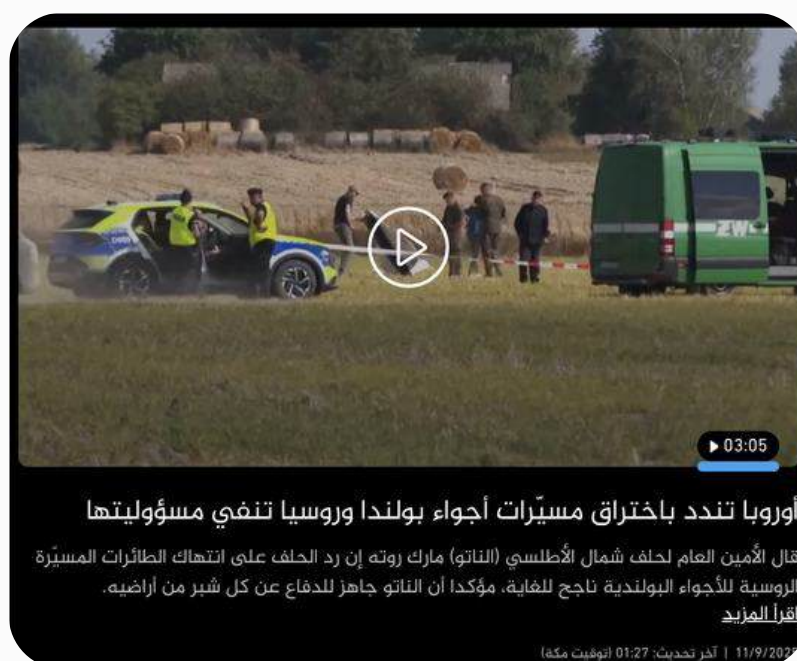
²³ <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2025/09/10/بولندا-تتهم-روسيا-بخرق-مجالها-عمدا-وموسكو-وارسو-تسعى-لتصعيد-النزاع>

²⁴ <https://t.me/s/roaamedianews>

Grafika 4: „Rosyjskie Ministerstwo Obrony: nie mieliśmy planów atakowania celów w Polsce podczas nocnych uderzeń na ukraińskie obiekty przemysłu obronnego i jesteśmy gotowi do przeprowadzenia konsultacji z Polską w sprawie dronów, które rzekomo naruszyły jej przestrzeń powietrzną.” (Roaa Medianews, Telegram, 10 września 2025 r.)

Następnego dnia, 11 września, Al Jazeera odnotowała wypowiedź sekretarza generalnego NATO Marka Rutte, który uspokajał opinię publiczną, podkreślając zdecydowaną postawę Sojuszu wobec incydentu. Stacja dodatkowo zaznaczyła, że wydarzenie nad Polską wywołało w regionie falę komentarzy na temat realnego zagrożenia w postaci przeniesienia konfliktu na terytorium NATO²⁵.

Grafika 5: „Europa potępia naruszenie polskiej przestrzeni powietrznej przez drony; Rosja zaprzecza odpowiedzialności”. (Al Jazeera, 11 września 2025 r.)

²⁵ <https://www.aljazeera.net/video/2025/9/11/أوروبا-تندد-باختراق-مسيرات-أجواء-بولندا-وروسيا-تنفي-مسؤوليتها>

W podobnym tonie Sky News Arabia poinformowała o zestrzeleniu rosyjskich dronów oraz czasowym zamknięciu czterech lotnisk w Polsce. Według stacji decyzja władz miała odzwierciedlać rosnące poczucie zagrożenia bezpieczeństwa w Europie i narastające napięcie na wschodniej flance NATO²⁶. Słownictwo używane w tych publikacjach – takie jak naruszenie (انتهاك), zagrożenie (تهديد) czy mobilizacja NATO (استنفار الناتو) – dodatkowo wzmacniało obraz Rosji jako głównego źródła napięć i destabilizacji w regionie.

Grafika 6: "Polska zestrzeliła rosyjskie drony nad swoim terytorium i zamknęła cztery lotniska." (Sky News Arabia, 10 września 2025 r.)

Al Jazeera w swojej analizie postawiła z kolei pytanie o strategię Moskwy. Wskazywano, że incydent w Polsce nie był odosobnionym przypadkiem, lecz elementem szerszej strategii Rosji polegającej na stopniowym testowaniu reakcji NATO. Dziennikarze wskazali, że Moskwa stosuje prowokacje o niskiej intensywności – takie jak krótkotrwałe naruszenia przestrzeni powietrznej – aby sprawdzić granice tolerancji Sojuszu i jego gotowość do odpowiedzi²⁷. Tego rodzaju interpretacja wzmacniała obraz Rosji jako aktora działającego w sposób przemyślany i celowo kontrolującego poziom napięcia w relacjach z Zachodem. Z kolei Al Quds Al-Arabi relacjonował wydarzenia z perspektywy bezpieczeństwa regionalnego. 10 września redakcja informowała o podwyższonej gotowości polskich sił powietrznych oraz o wsparciu ze strony Niemiec, które wysłały myśliwce Eurofighter do Malborka²⁸. W przekazie tym Rosja była przedstawiana jako państwo wywołujące „efekt domina”, w którym każde jej działanie prowokuje reakcję obronną ze strony państw zachodnich.

²⁶ <https://www.skynewsarabia.com/world/1819323-بولندا-تسقط-مسيرات-روسية-أراضيها-وتغلق-4-مطارات>

²⁷ S. Shamim, tamże.

²⁸ <https://www.alquds.co.uk/بولندا-تغلق-مطارات-رئيسية-بعد-هجمات-ر/>

W wyraźnej opozycji do powyższego tonu pozostawały materiały publikowane przez RT Arabic, Sputnik Arabic i w mniejszym stopniu Al-Mayadeen. W ich przekazie Polska i NATO były przedstawiane jako strony wykorzystujące incydent w celach politycznych, a Rosja – jako kraj demonizowany przez Zachód. Na łamach RT Arabic pojawiło się kilka materiałów podważających wiarygodność polskich doniesień. Artykuł z 11 września sugerował, że działania Warszawy są „reakcją przesadną” i „świadectwem hysterii wywołanej przez media zachodnie”²⁹. Z kolei materiał opublikowany dzień później przez ten sam portal, powołując się na słowa brytyjskiego dziennikarza Warrena Thorntona³⁰, bezpośrednio oskarżał zachodnie media o „wywoływanie atmosfery zagrożenia bez przedstawienia dowodów”³¹. Tego rodzaju publikacje wpisują się w charakterystyczny dla rosyjskich mediów arabskojęzycznych schemat przekazu, który polega na podważaniu faktów, przerzucaniu odpowiedzialności na Zachód oraz powoływaniu się na rzekomo niezależnych lub obiektywnych komentatorów.

Grafika 7: "Brytyjski dziennikarz krytykuje reakcję Europy na incydent z dronami w Polsce." (RT Arabic, 12 września 2025 r.)

²⁹ <https://social.rtarabic.com/world/1710352-بولندا-منع-كامل-للطائرات-المسييرة-وقيود-مشددة-على-الطيران-المدني-لمدة-3-أشهر-1710352>

³⁰ Na ten temat więcej tutaj: Zachodni głos w służbie rosyjskiej propagandy. Przypadek Warrena Thorntona w arabskiej infosferze, DisinfoDigest, 22 września 2025.
<https://disinfodigest.pl/2025/09/22/zachodni-glos-w-sluzbie-rosyjskiej-propagandy-przypadek-warrena-thorntona-w-arabskiej-infosferze/>

³¹ <https://m.rtarabic.com/world/1710880-روسى-بعضا-صحفي-بريطاني-يهاجم-رد-الفعل-الأوروبي-على-حادث-الطائرات-المسييرة-بولندا-1710880>

Sputnik Arabic utrzymywał podobny ton, koncentrując się na zaprzeczeniach rosyjskiego Ministerstwa Obrony i tezie, że drony były skierowane na cele w Ukrainie, nie w Polsce³². W komentarzach często pojawiało się sformułowanie "Polska twierdzi" (تزعّم بولندا), typowe dla rosyjskiego stylu narracyjnego, który nie tylko dystansuje się od faktów, ale także subtelnie przerzuca odpowiedzialność za incydent na drugą stronę — sugerując, że to Zachód, a nie Rosja, jest de facto inicjatorem wspomnianej eskalacji.

Al-Mayadeen – libańska stacja telewizyjna określająca się jako część tzw. osi oporu – przedstawiła wydarzenia z Polski głównie w kontekście napięcia między Rosją a NATO. W swojej relacji koncentrowała się przede wszystkim na reakcji Sojuszu i uruchomieniu konsultacji w ramach Art. 4 Traktatu Północnoatlantyckiego, pomijając bezpośrednio przypisywanie winy Rosji. W przekazie tym podkreślano również, że cała sytuacja sprzyja dalszej militaryzacji Europy Wschodniej i wzmacnia obecność wojsk amerykańskich w regionie, zamiast realnie zwiększać bezpieczeństwo Polski³³.

³² <https://sarabic.ae/20250913/1104819372-المسيرة-الطائرات-حادثه-يشأن-روسيا-معا-للتشاور-مع-روسيا-يشأن-حادثه-الطائرات-المسيرة>

³³ <https://www.almayadeen.net/news/politics/بولندا-الناتو-فعل-المادة-الرابعة-بعد-انتهاك-مسيرات-روسي>

Rozdział 3.

Obecność narracji dezinformacyjnych i teorii spiskowych

W arabskich mediach arabskojęzycznych wokół incydentu naruszenia przestrzeni powietrznej Polski przez rosyjskie drony we wrześniu 2025 r. pojawiło się wiele narracji podważających polską i zachodnią wersję wydarzeń, zawierających elementy dezinformacji oraz teorii spiskowych. Jednym z najczęściej powtarzanych w arabskich mediach wątków (w tym w serwisie Al Arabiya) było stanowisko Moskwy, że Rosja „nie planowała ataków na cele w Polsce”³⁴.

Grafika 8: „Rosyjskie Ministerstwo Obrony: nie planowaliśmy atakować żadnych celów na terytorium Polski.” (Al Arabiya, 10 września 2025 r.)

W arabskich mediach często stosowano język podkreślający niepewność co do sprawstwa incydentu, co osłabiało jednoznaczne przypisanie winy Rosji. W nagłówkach i tekstach pojawiały się sformułowania takie jak „twierdzi” (تزعّم), „bez dowodów” (بدون أدلة) czy „podejrzewane o rosyjskie pochodzenie” (يُشتبه بأنها روسية). Tego typu zwroty nadawały przekazom ton sceptyczny i sugerowały brak pewności co do faktów. Przykładem może być relacja Al Jazeera, w której opisano zestrzelone drony jako „podejrzewane o rosyjskie pochodzenie” (يُشتبه بأنها روسية)³⁵.

³⁴ <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2025/09/10/بولندا-داخل-مواقع-اي-نخطط-لاستهداف-اي-مواقع-داخل-بولندا>

³⁵ <https://www.aljazeera.net/news/2025/9/10/أوكرانيا-على-روسية-واسعة-أوكراينا>

Arabskie media cytowały również stanowisko Moskwy, według którego zarzuty o naruszenie polskiej przestrzeni powietrznej stanowiły część kampanii dezinformacyjnej prowadzonej przez państwa europejskie. Al Arabiya informowała, że — według strony rosyjskiej — zarzuty wobec Moskwy „mają na celu zakłócenie procesu porozumienia w sprawie wojny w Ukrainie” (تهدف لتعطيل التسوية) i służą osłabieniu jej pozycji na arenie międzynarodowej³⁶.

Grafika 9: „Moskwa: Oskarżenia Europejczyków o naruszenie ich przestrzeni powietrznej mają na celu utrudnienie osiągnięcia porozumienia w sprawie Ukrainy.” (Al Arabiya, 19 września 2025 r.)

Równolegle w arabskich mediach pojawiały się teorie spiskowe, w których incydent z dronami przedstawiano jako możliwą „prowokację” (استفزاز) lub „operację pod fałszywą flagą” (عملية زائفة). W niektórych arabskich źródłach sugerowano, że drony były nieuzbrojone, co miało dowodzić, że całe zdarzenie mogło być inscenizacją mającą przetestować reakcję Polski i NATO. Tego typu narracje pojawiały się głównie w prorosyjskich mediach arabskojęzycznych. Na łamach RT Arabic opublikowano analizę, w której drony opisano jako część „prowokacji Zachodu przeciwko Rosji”. Sugerowano również, że incydent nad Polską mógł być celowo zaaranżowany, aby obarczyć Moskwę odpowiedzialnością za eskalację napięć³⁷.

³⁶ <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2025/09/19/موسكو-اتهام-الاوروبيين-لنا-بخرق-مجالهم-الجوي-يهدف-لتعطيل-التسوية-باوكرانيا/>

³⁷ <https://arabic.rt.com/press/1711807/الطائرات-المسيرة-ليست-سوى-مقدمة-أوروبا-تستعد-لاستفزاز-دموي-ضد-روسيا-01.02.2025>

Grafika 10: „Drony to dopiero początek: Europa przygotowuje się do krwawej prowokacji przeciwko Rosji.” (RT Arabic, 17 września 2025 r.)

Narrację o możliwych działaniach pod fałszywą flagą rozpowszechniał na Telegramie kanał Roaa Medianews³⁸.

Grafika 11: „Jeśli potwierdzą się doniesienia o planach Kijowa dotyczących przeprowadzenia operacji pod fałszywą flagą w Rumunii i Polsce, może to w bardzo krótkim czasie doprowadzić do wybuchu III wojny światowej.” (Roaa Medianews, Telegram, 27 września 2025 r.)

Podobne treści były również powielane przez portale agregujące wiadomości, takie jak Sahafa24, które nie tworzą własnych treści, lecz zbierają artykuły z różnych arabskich źródeł — w tym z RT Arabic, Sputnik Arabic, Al Mayadeen³⁹.

³⁸ <https://t.me/s/roaamedianews>

³⁹ <https://sa24.co/article/771694566/خبر-فنلندي-زيلينسكي-قد-يستغل-حادثة-المسي-رات-في-بولندا-لجر-النات.html>

Grafika 12: „Fiński ekspert: Zełenski może wykorzystać incydent z dronami w Polsce, aby wciągnąć NATO w bezpośredni konflikt z Rosją.” (Sahafa24, 14 września 2025 r.)

Rozdział 4.

Wnioski i rekomendacje

Wnioski

Wielość narracji, brak wspólnego obrazu

Incydent nie był jedynie chwilowym newsem. W różnych redakcjach opowiedziano go na różne sposoby – od wersji prozachodniej po neutralną lub prorosyjską.

Polska jako ofiara i lojalny sojusznik NATO

W przekazach głównych mediów arabskich, takich jak Al Jazeera, Al Arabiya czy Sky News Arabia, Polska przedstawiana jest jako odpowiedzialny i lojalny członek NATO. W tych narracjach to Rosja pełni rolę prowokatora, a sam incydent ma potwierdzać potrzebę jedności i solidarności państw Zachodu wobec zagrożenia ze strony Wschodu.

Rosyjskie media arabskie – odwrócenie winy i łagodzenie wizerunku Rosji

W przekazach RT Arabic i Sputnik Arabic incydent przedstawiany jest zupełnie inaczej niż w mediach zachodnich. Polska i NATO ukazywane są jako strona prowokująca i dążąca do eskalacji, natomiast Rosja – jako państwo reagujące spokojnie i rozsądnie. Taki sposób narracji ma na celu usprawiedliwienie działań Kremla i budowanie jego pozytywnego wizerunku w oczach arabskich odbiorców.

Niezależne media – analityczne podejście i dystans emocjonalny

W mediach spoza głównego nurtu, takich jak Al-Quds Al-Arabi, dominuje spokojny, analityczny sposób relacjonowania wydarzeń. Polska nie jest tam przedstawiana wyłącznie jako ofiara, lecz jako ważny element systemu bezpieczeństwa NATO. Tego typu podejście pozwala lepiej zrozumieć kontekst geopolityczny, choć nie dociera do szerokiego grona odbiorców.

Rywalizacja narracyjna i walka o wpływy informacyjne

Interpretacja incydentu stała się elementem szerszego sporu o dominację w arabskiej przestrzeni medialnej. Polska pojawia się w tych przekazach jako część większej rywalizacji między Zachodem a Rosją.

Rekomendacje

Szybka i spójna komunikacja kryzysowa

Kluczowe jest zapewnienie szybkiej i skoordynowanej reakcji na pojawiające się przekazy dezinformacyjne poprzez oficjalne kanały rządowe, dyplomatyczne i wojskowe. Publikowanie zwięzłych, precyzyjnych komunikatów w językach obcych – zwłaszcza arabskim, rosyjskim i angielskim – pozwala ograniczyć przestrzeń dla spekulacji oraz wzmacnia wiarygodność polskiego przekazu w wymiarze międzynarodowym.

Wspólny i spójny przekaz instytucji państwowych

Instytucje państwowe – w tym ministerstwa, siły zbrojne oraz media publiczne – powinny prowadzić działania komunikacyjne w oparciu o spójny i skoordynowany przekaz. Brak jednolitości lub sprzeczne komunikaty mogą osłabiać wiarygodność państwa i sprzyjać wykorzystaniu sytuacji informacyjnej przez podmioty prowadzące działania dezinformacyjne.

Aktywna obecność w mediach zagranicznych

Polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne oraz instytuty kultury powinny konsekwentnie wzmacniać swoją obecność w mediach międzynarodowych, publikując sprostowania, komentarze i analizy w językach lokalnych – zwłaszcza w mediach arabskich i globalnych stacjach informacyjnych. Działania te umożliwiają kształtowanie wiarygodnego obrazu Polski i ograniczają wpływ zewnętrznych narracji dezinformacyjnych.

Systematyczny monitoring przestrzeni medialnej

Niezbędne jest prowadzenie stałej obserwacji mediów tradycyjnych oraz platform społecznościowych w celu wczesnego identyfikowania przekazów dezinformacyjnych i ich źródeł. Współpraca z wyspecjalizowanymi ośrodkami analitycznymi – takimi jak jednostki OSINT czy organizacje fact-checkingowe – pozwala na szybkie reagowanie i ograniczanie rozprzestrzeniania się nieprawdziwych treści.

Edukacja medialna i działania prewencyjne

Warto konsekwentnie inwestować w programy szkoleniowe dla dziennikarzy, urzędników oraz szerokiej opinii publicznej, ukierunkowane na rozwijanie umiejętności rozpoznawania manipulacji informacyjnych i weryfikacji źródeł. Podnoszenie kompetencji medialnych społeczeństwa wzmacnia jego odporność na dezinformację i ogranicza skuteczność działań propagandowych.

Bibliografia i źródła

Źródła w j. polskim i j. angielskim

1. „Akt agresji, który stworzył realne zagrożenie dla obywateli”. Komunikat wojska, Polska Agencja Prasowa, 10 września 2025.

<https://www.pap.pl/aktualnosci/akt-agresji-ktory-stworzyl-realne-zagrozenie-dla-obywateli-komunikat-wojska>

2. Bidochko L., Propaganda's mixed response to Russia's provocation against Poland, New Eastern Europe, 22 września 2025.

<https://neweasterneurope.eu/2025/09/22/propagandas-mixed-response-to-russias-provocation-against-poland/>

3. Charlish A., Kelly L., Erling B., Poland downs drones in its airspace, becoming first NATO member to fire during war in Ukraine, Reuters, 10 września 2025.

<https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/poland-downs-drones-its-airspace-becoming-first-nato-member-fire-during-war-2025-09-10/>

4. EU Commission to propose new anti-drone system be fully operational by end-2027, Reuters, 15 września 2025.

<https://www.reuters.com/world/eu-commission-propose-new-anti-drone-system-be-fully-operational-by-end-2027-2025-10-15/>

5. Fix L., Dumbacher D. E., Russia Tests NATO With Poland Drone Breach, Council on Foreign Relations, 10 września 2025.

<https://www.cfr.org/article/russia-tests-nato-poland-drone-breach>

6. Komunikat Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych RP, X (Twitter), 10 września 2025.

<https://x.com/DowOperSZ/status/1965618553194766773>

7. Komunikat Ministerstwa Obrony Narodowej, 10 września 2025.

<https://www.gov.pl/web/edukacja/KOMUNIKAT-MON>

8. Naruszenie polskiej przestrzeni powietrznej: jest wniosek o uruchomienie art. 4 Traktatu Północnoatlantyckiego, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, 10 września 2025.

<https://www.gov.pl/web/edukacja/naruszenie-polskiej-przestrzeni-powietrznej-jest-wniosek-o-uruchomienie-art-4-traktatu-polnocnoatlantyckiego>

9. Oświadczenie Rady Konsultacyjnej ds. Odporności na Dezinformację Międzynarodową przy Ministrze Spraw Zagranicznych w związku z wtargnięciem obcych dronów w przestrzeń powietrzną Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, 11 września 2025.

<https://www.gov.pl/web/dyplomacja/oswiadczenie-rady-konsultacyjnej-ds-odpornosci-na-dezinformacje-miedzynarodowa-przy-ministrze-spraw-zagranicznych-w-zwiazku-z-wtargnieciami-obcych-dronow-w-przestrzen-powietrzna-rzeczypospolitej-polskiej>

10. Poland downs Russian drones, first time NATO member has fired in Ukraine war, Al Arabiya, 10 września 2025.

<https://english.alarabiya.net/News/world/2025/09/10/poland-slams-act-of-aggression-as-airspace-violated-in-russian-attack-on-ukraine>

11. Polish and NATO forces scramble to shoot down Russian drones, Al Jazeera, 10 września 2025.

<https://www.aljazeera.com/news/2025/9/10/poland-downs-drones-during-airspace-intrusion-as-russia-strikes-ukraine>

12. Shamim S., Is Russia testing NATO with aerial incursions in Europe?, Al Jazeera, 25 września 2025.

<https://www.aljazeera.com/news/2025/9/25/is-russia-testing-nato-with-aerial-incursions-in-europe>

13. Statement by NATO Secretary General Mark Rutte on the violation of Polish airspace by Russian drones, NATO, 10 września 2025.

https://www.nato.int/cps/en/natohq/opinions_237559.htm

14. Sullivan R., EU to develop 'drone wall' amid regional airspace violations, Al Jazeera, 26 września 2025.

<https://www.aljazeera.com/news/2025/9/26/eu-plans-to-develop-drone-wall-amid-regional-airspace-violations>

15. Zachodni głos w służbie rosyjskiej propagandy. Przypadek Warrena Thorntona w arabskiej infosferze, DisinfoDigest, 22 września 2025.

<https://disinfodigest.pl/2025/09/22/zachodni-glos-w-sluzbie-rosyjskiej-propagandy-przypadek-warrena-thorntona-w-arabskiej-infosferze/>

Źródła w j. arabskim (według kolejności występowania w tekście)

1. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2025/09/11/--اجواء-يولندا--مسيرات-روسية-في-تستنفر-الناتو-ما-قصة-المادة-4>
2. <https://t.me/s/roaamedianews>
3. <https://x.com/boibraheem/status/1965720412144464230>
4. <https://www.aljazeera.net/politics/2025/9/16/من-أرسل-الطائرات-المسيرة-الروسية>
5. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2025/09/20/يولندا-تدفع-بطائرات-لحماية-مجالها-الجوي-بعد-ضربات-روسية-على-أوكرانيا>
6. <https://www.reuters.com/ar/world/3QON5EBGRJI3PNTN3IHY4DYPRA-2025-10-01/>
7. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2025/09/10/يولندا-تتهم-روسيا-بخرق-مجالها-عمدا-وموسكو-وارسو-تسعى-لتصعيد-النزاع>
8. <https://www.aljazeera.net/video/2025/9/11/أوروبا-تندد-باختراق-مسيرات-أجواء>
9. <https://www.skynewsarabia.com/world/1819323-يولندا-تُسقط-مسيّرات-روسية-أراضيها-وتغلق-4-مطارات>
10. <https://www.alquds.co.uk/يولندا-تغلق-مطارات-رئيسية-بعد-هجمات-ر/>
11. <https://social.rtarabic.com/world/1710352-يولندا-منع-كامل-للطائرات-المسيرة-وقيود-مشددة-على-الطيران-المدني-لمدة-3-أشهر>
12. <https://m.rtarabic.com/world/1710880-روسي-يعصا-صحفي-بريطاني-يهاجم-رد-الفعل-الأوروبي-على-حادث-الطائرات-المسيرة-يولندا>
13. <https://sarabic.ae/20250913/مبعوث-روسي-وارسو-غير-مستعدة-للتشاور-مع-روسيا-بشأن-حادثة-1104819372.html>
14. <https://www.almayadeen.net/news/politics/يولندا--الناتو--فعل-المادة-الرابعة-بعد--انتهاك--مسيرات-روسي>
15. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2025/09/10/الدفاع-الروسية-لم-نخطط-لاستهداف-اي-مواقع-داخل-يولندا>

16. <https://www.aljazeera.net/news/2025/9/10/هجمات-روسية-واسعة-على-أوكرانيا>
17. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2025/09/19/موسكو-اتهام-الاوروبيين-لنا-يخرق-مجالهم-الجوي-يهدف-لتعطيل-التسوية-ياوكرانيا>
18. <https://arabic.rt.com/press/1711807-الطائرات-المسيرة-ليست-سوى-مقدمة-أوروبا-تستعد--لاستفزاز-دموي-ضد-روسيا>
19. <https://sa24.co/article/771694566/خير-فنلندي-زيلينسكي-قد-يستغل-حادثة-المسي-رات-في-.html>